

Τίτλος Μαθήματος	Προπαγάνδα, Παραπληροφόρηση και Ψευδείς Ειδήσεις				
Κωδικός Μαθήματος	JOUR103				
Τύπος μαθήματος	Θεωρητικό				
Επίπεδο	Δίπλωμα				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	Έτος 1 ^ο / Εξάμηνο 2 ^ο				
Όνομα Διδάσκοντα	Πούλλαδος Μάριος				
ECTS	6	Διαλέξεις / εβδομάδα	3	Εργαστήρια / εβδομάδα	
Στόχοι Μαθήματος	<p>Το μάθημα έχει ως στόχο να παρέχει στους φοιτητές μια ολοκληρωμένη κατανόηση των αιτιών και των επιπτώσεων της παραπληροφόρησης, της προπαγάνδας και των ψευδών ειδήσεων, καθώς και τις στρατηγικές και τεχνικές για τον εντοπισμό και την αντιμετώπισή τους. Το αναλυτικό πρόγραμμα αντλεί από μια σειρά επιστημονικών κλάδων, όπως η Ψυχολογία, οι σπουδές των Μέσων Ενημέρωσης, οι Πολιτικές Επιστήμες, η ηθική και οι νέες τεχνολογίες, και ενθαρρύνει την κριτική σκέψη και την ενασχόληση με σύγχρονα ζητήματα της εποχής.</p>				
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:</p> <p>Γνώσεις</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Κατανοήσουν τις βασικές έννοιες της προπαγάνδας, της παραπληροφόρησης και των ψευδών ειδήσεων, το ιστορικό τους υπόβαθρο και την εξέλιξή τους στη ψηφιακή εποχή 2. Εξηγούν τον ρόλο των νέων τεχνολογιών, των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και των μηχανών αναζήτησης στην ψηφιακή εποχή. 3. Αντιλαμβάνονται τις συνέπειες που μπορεί να επιφέρει η διάδοση ψευδών ειδήσεων και την ανάγκη τήρησης μίας υπεύθυνης στάσης όσον αφορά στην επαλήθευση της ακρίβεια των πληροφοριών πριν τις κοινοποιήσουν <p>Δεξιότητες</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Χρησιμοποιούν τεχνικές εντοπισμού ψευδών ειδήσεων 5. Επιδεικνύουν δεξιότητες ψηφιακού γραμματισμού (digital literacy skills) στα μέσα επικοινωνίας, όπως δεξιότητες πλοήγησης σε διάφορες πηγές και πλατφόρμες μέσω. 6. Εφαρμόζουν δεξιότητες όπως ανάλυση λογικών σφαλμάτων και αξιολόγηση επιχειρημάτων σχετικά με τις πηγές πληροφοριών που συναντούν. <p>Ικανότητες</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Εξετάζουν ειδήσεις και αποδομούν την παραπληροφόρηση μέσω fact checking 8. Εξετάζουν διαφορετικούς τύπους περιεχομένου πολυμέσων. 				
Προαπαιτούμενα			Συναπαιτούμενα		

**Περιεχόμενο
Μαθήματος**

Εισαγωγή στην Παραπληροφόρηση, την Προπαγάνδα και τις Ψευδείς Ειδήσεις (Fake News)

- Ορισμός παραπληροφόρησης, προπαγάνδας και ψευδών ειδήσεων
- Ιστορικά και επίκαιρα παραδείγματα παραπληροφόρησης, προπαγάνδας και ψευδών ειδήσεων.
- Ο αντίκτυπος της παραπληροφόρησης, της προπαγάνδας και των ψεύτικων ειδήσεων στην κοινωνία

Ψυχολογία Παραπληροφόρησης και Προπαγάνδας

- Γνωστικές προκαταλήψεις και παράγοντες που συμβάλλουν στην πίστη στην παραπληροφόρηση και την προπαγάνδα
- Ψυχολογικές τακτικές που χρησιμοποιούνται στην προπαγάνδα και στις ψεύτικες ειδήσεις
- Στρατηγικές για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και της προπαγάνδας

ΜΚΔ - ΜΜΕ και παραπληροφόρηση

- Ο ρόλος των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης (ΜΚΔ) και των ΜΜΕ στη διάδοση και αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και της προπαγάνδας και ο αντίκτυπός στη διάδοση ψευδών πληροφοριών
- Η ανταλλαγή πληροφοριών στην εποχή των social media

Πολιτική Προπαγάνδα

- Ιστορία και χρήση της προπαγάνδας σε πολιτικές εκστρατείες
- Προπαγάνδα σε αυταρχικά καθεστώτα και δημοκρατικές κοινωνίες
- Ο ρόλος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην πολιτική προπαγάνδα
- Μελέτες περιπτώσεων για την παραπληροφόρηση

Μελέτες περιπτώσεων

- Εξέταση πραγματικών παραδειγμάτων παραπληροφόρησης και των επιπτώσεών τους
- Διερεύνηση του ρόλου των μέσων ενημέρωσης και της τεχνολογίας στη διάδοση ή την αντιμετώπιση ψευδών πληροφοριών
- Αναλύοντας τις ηθικές και νομικές επιπτώσεις της παραπληροφόρησης και των ψευδών ειδήσεων

Οι επιπτώσεις των Fake News και deepfake news

- Επιπτώσεις fake news και deepfake news στην δημοκρατία και τις εκλογές.
- Οι ψυχολογικές επιπτώσεις των fake news στο ίδιο το άτομο και την κοινωνία.
- Η ευθύνη των δημοσιογράφων και των οργανισμών ΜΜΕ στην καταπολέμηση των fake news

Τεχνολογία και παραπληροφόρηση

- Ο αντίκτυπος της τεχνολογίας στη διάδοση παραπληροφόρησης και ψευδών ειδήσεων
- Οι πλατφόρμες μέσων κοινωνικής δικτύωσης και ο ρόλος τους στη

	<p>διάδοση της παραπληροφόρησης</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι αναδυόμενες τεχνολογίες και ο πιθανός αντίκτυπός τους στην παραπληροφόρηση και την προπαγάνδα <p>Καταπολέμηση της Παραπληροφόρησης και της Προπαγάνδας</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στρατηγικές για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και της προπαγάνδας • Fact Checking (Έλεγχος γεγονότων) και αποδόμησης παραπληροφόρησης και ψευδών ειδήσεων. Οι προκλήσεις στην επαλήθευση γεγονότων στην σύγχρονη εποχή • Ο ρόλος της εκπαίδευσης και της παιδείας στα μέσα ενημέρωσης στην καταπολέμηση της παραπληροφόρησης και της προπαγάνδας.
<p>Μεθοδολογία Διδασκαλίας</p>	<p>Διαδραστικές διαλέξεις, επιδείξεις στην τάξη έντυπων και ψηφιακών μέσων, ασκήσεις ατομικές ή ομαδικές που σκοπό έχουν τη συνεχή διαμορφωτική αξιολόγηση των φοιτητριών/φοιτητών. Με τη βοήθεια των πιο πάνω, αλλά και με τη βοήθεια του υποστηρικτικού υλικού (δες υποστηρικτικό υλικό), οι φοιτητές θα κληθούν να επιδείξουν κριτική σκέψη όσον αφορά σε σύγχρονα ζητήματα της εποχής που αφορούν στον κλάδο της δημοσιογραφίας.</p>

Βιβλιογραφία

Ελληνική Βιβλιογραφία

- Διακομανώλη, Κ. (2021). *Fake news: τι κάνει η Ευρώπη; : Στον απόηχο των Ευρωεκλογών*. Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας. ISBN: 978-618-5196-59-2
- McQuail, D. (2003). *Η θεωρία της μαζικής επικοινωνίας για τον 21ο αιώνα*. Εκδόσεις Καστανιώτη. ISBN: 960-03-3301-7
- Αγγελετόπουλος, Γ. (2020). *Πειθώ και προπαγάνδα*. Παπαδόπουλος. ISBN13 9789604846122

Αγγλική Βιβλιογραφία:

- Wardle, C., & Derakhshan, H. (2017). *Information Disorder: Toward an interdisciplinary framework for research and policy making*. Council of Europe. [Πηγή](#)
- Kracauer, S. (2022). *Selected writings on media, Propaganda, and Political Communication*. Columbia University Press. ISBN-13 : 978-0231158978
- Demartino, A., Danilov, O. (2022). *False Mirrors: The Weaponization Of Social Media In Russia's Operation To Annex Crimea*. Ibidem Press. ISBN-13 : 978-3838215334

Υποστηρικτικό υλικό⁸:

- Mosseri, A. (2018). *Helping ensure news on Facebook is from trusted sources*. [Facebook](#).
- Nossel, S. (2017). *Faking News: Fraudulent News and the Fight for Truth*. PEN America. [Πηγή](#)
- Deb, A., Donohue, S. & Glaisyer, T. (2017). *Is Social Media A Threat To Democracy?* Omidyar Group. [Πηγή](#)
- Posetti, J., Ireton, C., Wardle, C., et al (2021). United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). Μετάφραση Πολύκαρπος Θωμά, Κατερίνα Καραγεώργου, Λύδια-Γεωργία Κολλύρη, Βασιλική Πούλου, Παντελής Βατικιώτης, Δήμητρα Μηλιώνη, Λία (Πασχαλία) Σπυρίδου [Δημοσιογραφία, “Ψευδείς Ειδήσεις” & Παραπληροφόρηση Εγχειρίδιο Δημοσιογραφικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης]. Έτος 1ης έκδοσης 2018: the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO), 7, place de Fontenoy, 75352 Paris 07 SP, France. [Πηγή](#)
- European Commission (2017). *Next steps against fake news: Commission sets up High-Level Expert Group and launches public consultation*. [Πηγή](#)

Αξιολόγηση	<ul style="list-style-type: none"> • Παρουσία και συμμετοχή στην τάξη: 10% • Εργασίες: 40% • Τελική Εργασία: 50%
Γλώσσα	Ελληνική

⁸ Εργαλεία μετάφρασης: Μπορείτε να βρείτε σχετικές οδηγίες στον οδηγό αυτοματοποιημένης μετάφρασης που βρίσκεται στο [Moodle > Student information > Οδηγός βιβλιοθήκης- Μετάφραση](#)